

KONKURS KSIĄZKA ROKU 2024

Institucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

Zeskanuj kod

Dowiedz się więcej

Redakcja

Paweł **Kordybacha** (red.)

Lidia **Głębicka** (sekr. red.)

Joanna **Chapska**

Nina **Dąbrowska**

Kamila **Rudnicka**

Paweł D. **Znamierowski**

Redakcja zastrzega sobie prawo do wyboru materiału, opracowania redakcyjnego i adiustacji tekstu.

email: dostrzegaczbiblioteczny@wbp.lublin.pl

telefon: **81 528 74 21**

ISSN 1732-4823

Spis treści

INFORMACJA O ORGANIZACJI I DZIAŁALNOŚCI SIECI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO w 2024 r. (wybór)	3
Obecni. 90 lat Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie	8
Edukacja Emocjonalna w Bibliotece: „Kolorowy Potwór” jako narzędzie wspierania rozwoju dziecka	12
Relaksacje z Kolorowym Potworem scenariusz zajęć warsztatowych	15
Jubileusz 40-lecia Gminnej Biblioteki Publicznej w Międzyrzecu Podlaskim z siedzibą w Wysokim	17
Literacko w Chełmie	19
Kulturę można tworzyć społecznie, czyli XII Forum Kobiet Gminy Międzyrzec Podlaski Rzeczyca, 9 marca 2025 r.	22
Muzyka, miłość, poezja Światowy Dzień Poezji w obiektywie, Galeria Na Parterze Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie 21 marca 2025	23

INFORMACJA O ORGANIZACJI I DZIAŁALNOŚCI SIECI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO w 2024 roku (wybór)

1. Stan i struktura bibliotek publicznych

Województwo lubelskie liczyło w 2024 roku 2 003 475 mieszkańców, w stosunku do roku ubiegłego liczba ta zmniejszyła się o 14 332 osoby. Wszystkie gminy realizują zadania ustawowe – prowadzą bibliotekę gminną. W roku sprawozdawczym funkcjonowały 222 biblioteki (w tym w miastach 59, na wsiach 163), 334 filie (w tym w miastach 91, na wsiach 243), ogółem 556 placówek.

W 2024 roku liczba bibliotek w podziale administracyjnym przedstawiała się następująco:

- 1 biblioteka wojewódzka,
- 8 bibliotek powiatowych,
- 11 bibliotek miejskich na prawach powiatu,
- 10 bibliotek miejskich,
- 31 bibliotek miejsko-gminnych,
- 161 bibliotek gminnych.

W 2024 roku nie połączono żadnej biblioteki publicznej z terenu województwa lubelskiego z inną instytucją kultury. Trzy samorządy podjęły próby połączenia bibliotek z ośrodkami kultury. Wszystkie biblioteki samodzielne i funkcjonujące w ośrodkach kultury posiadały status instytucji kultury. Nadal funkcjonowało 51 bibliotek i 49 filii połączonych z ośrodkami kultury.

Biblioteki zakupiły urządzenia pozwalające na bezkontaktowy zwrot książek poza godzinami pracy: wrzutnię posiada 6 placówek, trezory posiadają 3 biblioteki; pozostałe odpowiedniki ma 5 placówek. Książkomaty wykazały 4 biblioteki, a odpowiedniki 2 biblioteki. 152 placówki biblioteczne oferowały w 2024 roku usługę „Książka do domu”, „Książka na telefon” dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami.

2. Stan organizacyjny i działalność bibliotek powiatowych

W 20 powiatach Lubelszczyzny funkcjonowało 8 samodzielnych bibliotek powiatowych i 11 placówek miejskich, pełniących funkcje powiatowe, 1 powiat utracił bibliotekę powiatową. 3 biblioteki

powiatów grodzkich – Biała Podlaska, Lublin, Zamość – na podstawie porozumienia pełniły funkcje nadzoru nad bibliotekami właściwych powiatów ziemskich. Osiem pozostałych MBP z zadaniami powiatowymi mieściło się w Biłgoraju, Janowie Lubelskim, Kraśniku, Łukowie, Radzynie Podlaskim, Świdniku, Tomaszowie Lubelskim i we Włodawie. Powiatowe Biblioteki Publiczne (8) funkcjonowały w Hrubieszowie, Krasnymstawie, Lubartowie, Łęcznej, Opolu Lubelskim, Parczewie, Puławach i Rykach. Od stycznia 2025 roku funkcje powiatowe wróciły do ChBP w Chełmie.

Kadra pracowników PBP wraz z instruktorami bibliotek miejskich pełniących funkcje powiatowe liczyła w roku sprawozdawczym 43 osoby. W grupie tej było 21 instruktorów. W PBP w Hrubieszowie, Lubartowie i Rykach – zatrudniony był tylko dyrektor, który pełnił funkcję dyrektora i instruktora, przy czym dyrektor PBP w Rykach (7 bibliotek, 11 filii) zatrudniony był tylko na ½ etatu; tylko w 3 powiatach zadania instrukcyjne pełniły 2 osoby – Biała Podlaska, Radzyń Podlaski i Włodawa. W 2024 roku starostwa przeznaczyły na działalność powiatową bibliotek łącznie 4 269 670 zł.

Problemem kilku placówek, co odnotowujemy od wielu lat, był niski budżet na realizację zadań powiatowych. W 2024 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, część zadań świadczonych na rzecz bibliotek w powiecie było finansowanych z budżetu organizatora, tj. Urzędu Miasta, co nie zawsze było dobrze postrzegane przez organizatora, a wręcz było przedmiotem konfliktu między organizatorami. Wysokość dotacji przyznawanych przez Starostwa Powiatowe dla MBP niejednokrotnie nie pozwalała realizować zadań na rzecz sieci bibliotek publicznych powiatu, często refundowane były tylko i wyłącznie płace instruktorów, brakowało środków na wyjazdy do bibliotek, a tym bardziej na organizację szkoleń powiatowych.

Biblioteki powiatowe, poza działaniami na rzecz bibliotek samorządowych, gromadzą i udostępniają zbiory czytelnikom. Księgozbiory w 8 samo-

dzielnych PBP liczą 79 346 wol., w placówkach łącznie zarejestrowano 3 735 czytelników: Czytelnicy wypożyczyli na zewnątrz 60 975 jednostek zbiorów.

3. Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą i inwestycje

W 2024 roku biblioteki zrealizowały wiele projektów, na które uzyskały dofinansowanie ze środków pozabudżetowych. W stosunku do lat ubiegłych ponownie wzrosła liczba zadań finansowanych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wśród przeprowadzonych projektów na wyróżnienie zasługują duże przedsięwzięcia inwestycyjne. Biblioteki publiczne Lubelszczyzny coraz skuteczniej aplikują do programów oferowanych przez Ministra Kultury Dziedzictwa Narodowego, których realizatorami były Instytut Książki i Narodowe Centrum Kultury.

W ramach programu Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2024”, 22 biblioteki uzyskały dofinansowanie na zakup sprzętu komputerowego na łączną kwotę 481 701 zł. Duże dofinansowania na warsztaty, spotkania i wydarzenia promujące bibliotekę i czytelnictwo z programu „Partnerstwo dla Książki” z Instytutu Książki na łączną kwotę 150 750 zł uzyskało 9 bibliotek. Dofinansowanie na łączną kwotę 27 320 zł, z programu „Promocja czytelnictwa” z Instytutu Książki dostały 3 biblioteki. Na uwagę zasługuje również projekt Narodowego Centrum Kultury „Blisko Biblioteka/Lokalność/Inicjatywy/Społeczność/Kooperacja/Oddolność”, dzięki któremu w aktualnym naborze, 3 placówki biblioteczne otrzymały łącznie 230 000 zł. Inne programy NCK to: „Kultura interwencji” - łącznie placówki biblioteczne uzyskały tu 34 000 zł oraz „Kultura Dostępna” z którego skorzystała jedna biblioteka na kwotę 3 000 zł.

Kolejny program to „Powstanie Styczniowe 1863-1864” Programu Biura „Niepodległa”, z którego biblioteki łącznie pozyskały środki na łączną kwotę 98 300 zł. Duże wsparcie finansowe w realizacji projektów czy ciekawych inicjatyw placówek bibliotecznych kolejny rok oferowały fundacje, firmy i banki.

4. Obsługa specjalnych grup użytkowników bibliotek publicznych

Biblioteki sieci wojewódzkiej od lat podejmują systematyczne działania na rzecz użytkowników z niepełnosprawnościami. Oprócz udogodnień w korzystaniu ze zbiorów (w tym księgozbiorów specjalistycznych, katalogów on-line, komputerowych baz danych, punktów bibliotecznych) oraz przełamywania barier architektonicznych (zewnętrzne przystosowanie posiada 186 placówek bibliotecznych oraz 145 wewnętrzne), proponują udział w życiu kulturalnym lokalnej społeczności. Działania realizowane są dzięki kształtowaniu u bibliotekarzy właściwych postaw wobec tej grupy użytkowników i ich potrzeb (przeszkolonych zostało 270 bibliotekarzy), inspirowaniu do organizowania integracyjnych form pracy kulturalno-edukacyjnej, aktywizowaniu bibliotek do podejmowania współpracy z miejscowymi domami pomocy, ośrodkami, stowarzyszeniami, zachęcaniu do realizowania projektów, grantów, konkursów.

Biblioteki stale uzupełniają księgozbiory o książki z dużą czcionką dla osób słabowidzących, starszych. Posiadają je prawie wszystkie placówki, lecz liczebność tych zbiorów określana jest w przybliżeniu (nie prowadzi się osobnej księgi inwentarzowej, a nie wszystkie systemy komputerowe pozwalają je wyodrębnić). Na koniec 2024 r. odnotowano ok. 17 790 wol. we wszystkich bibliotekach publicznych województwa lubelskiego. Tylko jedna biblioteka wykazuje książki brajlowskie (12 wol.).

Systematycznie są poszerzane specjalistyczne księgozbiory audiowizualne i elektroniczne. Na koniec ubiegłego roku liczebność tych zbiorów we wszystkich bibliotekach wynosiła 121 212 jednostek inwentarzowych.

Niektóre biblioteki pozyskują licencjonowane zbiory elektroniczne m.in. dzięki udziałowi w projekcie „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących” Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”. Rosnącym zainteresowaniem cieszy się dostęp do bezpłatnego zasobu ebooków i audiobooków.

Biblioteki publiczne w podejmowanych działaniach na rzecz użytkowników specjalnej troski, zakładały: rozbudzanie i rozwijanie zainteresowania książką, aktywizowanie i edukację osób niepełnosprawnych i seniorów, rozwijanie zainteresowań i pasji, uczestnictwo w życiu kulturalnym społeczności, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. W tym, celu organizowano lub współorganizowano imprezy integracyjne, kulturalno-edukacyjne, akcje wspólnego czytania, spotkania z ciekawymi ludźmi, spektakle teatralne, przeglądy pieśni, lekcje biblioteczne, prelekcje, prezentacje multimedialne, kiermasze, zajęcia biblioterapeutyczne, bezpłatne szkolenia i kursy komputerowe, językowe, elektronicznej bankowości.

Nieodpłatnie były udostępniane pomieszczenia bibliotek na prowadzenie działalności osobom niepełnosprawnym i seniorom, dostarczano książki do miejsca zamieszkania lub pobytu (akcje: „Książka do domu”, „Książka na telefon”, „Książka na kółkach” prowadzone przez prawie wszystkie biblioteki). Coraz więcej bibliotek udostępnia katalogi on-line oraz komputerowe bazy danych; 107 placówek przystosowało stronę internetową do użytku przez osoby niepełnosprawne.

We wszystkich bibliotekach publicznych przeprowadzono 1839 imprezy o charakterze integracyjnym i aktywnej edukacji, które skierowane były do osób niepełnosprawnych. Wiele imprez bibliotecznych miało charakter otwarty, w których również uczestniczyły osoby niepełnosprawne i seniorzy (nie prowadzono odrębnej statystyki).

5. Dostępność bibliotek w weekendy oraz pozostałe dni tygodnia

W 2024 roku w województwie lubelskim w 203 gminach, co najmniej jedna placówka otwarta była w soboty, z czego 106 bibliotek i 43 filie pracowały w każdą sobotę w roku. W niedzielę nie była czynna żadna placówka biblioteczna.

Większość bibliotek z większych miejscowości województwa lubelskiego, jest dostępna w soboty dla swoich czytelników od wielu lat. Wynika to przede wszystkim z potrzeb lokalnych społeczności i ich przyzwyczajęń. Obsada kadrowa tych bibliotek

także pozwala na pracę w soboty z bezproblemowym zapewnieniem działania w pozostałe dni tygodnia. Wśród bibliotek mniejszych, zatrudniających po kilku pracowników, otwarcie placówki w soboty uzależniane było od potrzeb ich gminnych społeczności. Wiele bibliotek próbowało otwierać się w jedną lub dwie soboty w miesiącu, sondując zapotrzebowanie na taką usługę wśród mieszkańców. Po analizie efektów czytelniczych (liczby odwiedzin i wypożyczeń) podejmowały decyzję o podtrzymaniu lub zaniechaniu tej usługi. Wprowadzenie wymogu pracy w soboty w programie „Priorytet 1. Poprawa oferty bibliotek publicznych. K.I. 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych”, zmusiło wszystkich chętnych do uczestnictwa w nim, do otwarcia w soboty. W województwie lubelskim 40 bibliotek wykazuje maksymalnie 1 etat na stanowiskach bibliotekarskich. Mała obsada kadrowa bibliotek powoduje problemy z rozliczeniem czasu pracy pracowników. W małych miejscowościach nie ma zainteresowania usługami bibliotek w soboty, natomiast zamknięcie placówek w ciągu tygodnia roboczego powoduje spadki czytelnictwa, których w soboty nie da się nadrobić. W 2024 r. 17 bibliotek nie aplikowało do programu, z powodu wymogu otwarcia w minimum 26 sobót w roku. W województwie lubelskim nie ma dominującego modelu pracy bibliotek. Pracę we wszystkie soboty w miesiącu wykazało 32,97 %, a w dwie soboty 32,43 %. Pracę rotacyjną (biblioteka i jej filie otwarte w 2 soboty w miesiącu na zmianę) wykazało 10,27 %. Inny system pracy wykazało 24,33 % bibliotek.

6. Zmieniające się funkcje czytelnia

Generalnie obserwujemy spadek zainteresowania czytelnią w tradycyjnym rozumieniu. W całym województwie nadal funkcjonuje 51 czytelni, rozumianych jako odrębne pomieszczenia. Zaważalna jest tendencja do zmniejszania ich liczby, adaptowania na miejsca spotkań, warsztatów i zajęć grupowych. Większość bibliotek sukcesywnie zmniejsza ilość miejsc w czytelniach oraz ogranicza liczbę stanowisk komputerowych. W zdecydowanej większości funkcjonują tzw. stanowiska dla czytelników, jako wydzielone miejsce w innym pomieszczeniu,

najczęściej w wypożyczalni. Ich liczba jednak również jest sukcesywnie zmniejszana. Czytelnicy przeglądają tu prasę, korzystają z komputerów z dostępem do Internetu, których jest również coraz mniej, ze względu na spadek zainteresowania. Dzieci i młodzież odrabiają prace domowe, robią projekty do szkoły, rzadziej się uczą. Z czytelni lub wydzielonych miejsc, korzystają też studenci, emeryci, regionaliści i osoby poszukujące informacji na określone zagadnienia.

Zauważalna jest tendencja do zamykania czytelni internetowych na rzecz innych pomieszczeń bibliotecznych - przeważnie powiększana jest przestrzeń z wolnym dostępem do zbiorów oraz tworzone są miejsca na różnego rodzaju warsztaty.

W nowobudowanych bądź remontowanych bibliotekach, widać tendencję do tworzenia tzw. stref, w tym – do cichej pracy, przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, dorosłych, ale też jako miejsca do zabawy, wypoczynku, relaksu, czy spotkań w większych grupach.

W zdecydowanej większości, już od kilku lat, książki z księgozbioru podręcznego zostały „uwolnione” i wypożyczane są do domu. Obserwuje się pozytywne skutki tej decyzji, gdyż generalnie wzrosła liczba wypożyczeń pozycji z niektórych działów.

Ilość odwiedzin, również tych „na miejscu”, wzrosła w bibliotekach nowych, bądź wyremontowanych, które zaoferowały czytelnikom innowacyjne rozwiązania i estetyczne, funkcjonalne pomieszczenia.

Generalnie można stwierdzić, że tylko około 20 % osób korzystających z bibliotek na miejscu, sięga po zbiory biblioteczne. Pozostali użytkownicy pracują z własnymi materiałami i/lub spotykają się ze znajomymi, odrabiają prace domowe, odpoczywają, grają w gry komputerowe lub planszowe.

Dla dzieci prowadzone są różnego rodzaju warsztaty, lekcje biblioteczne. W większości są to zajęcia zorganizowane dla grup przedszkolnych i wczesnoszkolnych, ale zdarzają się również otwarte. Szczególnie młodzież coraz częściej zaczyna traktować bibliotekę jako modne miejsce spotkań. Dla seniorów biblioteki stają się miejscem, gdzie mogą uczestniczyć w kulturze. W wielu placówkach bibliotecznych, w pomieszczeniach po czytelniach, organizowane są

dla nich zajęcia sportowe, wykłady czy warsztaty.

Przeobrażenia, jakie dokonują się w bibliotekach, jeśli chodzi o czytelnie, są wynikiem zmieniających się potrzeb użytkowników. Czytelnicy chcą otwartych przestrzeni ze strefami do różnych form pracy, z estetycznym i wygodnym wyposażeniem. Uznaniem cieszą się duże stoły do wspólnej pracy. Również kabiny do cichej nauki, jako nowatorska forma miejsc, gdzie można w odosobnieniu i spokoju popracować, stają się coraz bardziej popularne.

7. Gry planszowe i komputerowe

Biblioteki stają się coraz częściej miejscami nie tylko dla książek, ale także służą integracji społecznej, edukacji i rozrywce. Gry planszowe, często oferujące szeroki wachlarz tematów i poziomów trudności, pozwalają na zaangażowanie różnych grup wiekowych i społecznych. Popularność gier planszowych w bibliotekach wynika również z potrzeby oferowania czegoś więcej niż tradycyjna literatura, by przyciągnąć różnych użytkowników. W wielu bibliotekach odbywają się rozgrywki gier planszowych.

Korzysta z nich pełen przekrój czytelników (z wyłączeniem osób starszych, które robią to okazjonalnie). Najczęściej grają rodzice z dziećmi i młodzież oraz grupy osób w wieku 20-30 lat. Biblioteki zwracają uwagę na to, że w latach ubiegłych (przed pandemią) funkcjonowały spotkania planszówkowe, ale obecnie zainteresowanie tą formą w znacznym stopniu spadło. Zainteresowanie wolnym dostępem i możliwością zagrania w gry, ustabilizowało się na podobnym poziomie. Z gier na konsole korzystają głównie dzieci w wieku szkolnym oraz rodzice z małymi dziećmi odwiedzający bibliotekę.

Zbiory nie są wprowadzane do katalogu elektronicznego. Gry na konsole i gry planszowe są udostępniane w większości placówek na miejscu. W przypadku planszówek istnieje duża trudność weryfikacji ich kompletności, spora podatność na uszkodzenie i zagubienie szczególnie drobnych elementów.

Na koniec 2024 r. 10 bibliotek wykazało 1328 jednostek inwentarzowych gier komputerowych i na konsole, a 18 placówek 2269 gier planszowych. Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych wyniosła 6703 (243

gry komputerowe i na konsole, 6215 gry planszowe).

Gry planszowe są popularną formą spędzania czasu w bibliotece. Bibliotekarze wykorzystują swoje kompetencje, zapoznają się z zasadami gier, proponują dni tygodnia i godziny najbardziej odpowiadające czytelnikom. Tytuły gier dobierane są stosownie do wieku użytkowników. Z rozgrywek planszowych korzystają także grupy zorganizowane. Największym zainteresowaniem cieszą się gry logiczne, zręcznościowe i strategiczne. Gry są wykorzystywane podczas wydarzeń organizowanych w bibliotece, odbywa się to przy okazji lekcji bibliotecznych, zajęć czytelniczo-edukacyjnych, warsztatów organizowanych w czasie wakacji i ferii zimowych. Zajęcia są organizowane samodzielnie przez biblioteki, pracownicy są do tego przygotowani, posiadają odpowiednie kwalifikacje, zaświadczenia i certyfikaty. Zajęcia odbywają się w ciągu tygodnia w zależności od okoliczności, uczestniczą w nich grupy szkolne, przedszkolne oraz mieszane.

Największym problemem związanym z użytkowaniem gier w bibliotekach jest hałas, który zakłóca spokój innych użytkowników, zwłaszcza tych, którzy przychodzą do biblioteki w celach edukacyjnych, do nauki czy czytania. Aby rozwiązać ten problem, biblioteki wprowadzają regulaminy, ograniczenia czasowe na grę oraz wyznaczają godziny, w których można korzystać z konsoli. Pracownicy kontrolują czas gry, dbają o sprzęt oraz rozwiązują ewentualne konflikty między graczami.

8. Abonament biblioteczny Legimi w nowej formule

Wszystkie biblioteki korzystające z tego typu usług elektronicznych, udostępniają kody wyłącznie zapisanym czytelnikom. Zdecydowana większość bibliotek nie ma możliwości oszacowania, jak liczna jest grupa osób korzystających wyłącznie z kodów do platform typu Legimi lub EmpikGo.

Część bibliotek dokupuje dodatkowe kody, część deklaruje, że liczba jest wystarczająca. Podsumowując, należy zauważyć, że biblioteki coraz śmielej wchodzą w rynek usług elektronicznych różnego

rodzaju, ze szczególnym wskazaniem na małe gminne biblioteki.

Na terenie województwa lubelskiego działa Konsorcjum Bibliotek Woj. Lubelskiego Legimi, EmpikGo i Audioteka. W Konsorcjum Legimi na koniec 2024 roku znajdowało się 47 bibliotek. Poza Konsorcjum znajdują się dwie biblioteki, które zdecydowały się na samodzielny zakup. Z oferty EmpikGo skorzystały 22 biblioteki, zrzeszone w konsorcjum. Poza konsorcjum znajduje się jedna biblioteka. Konsorcjum Audioteka funkcjonuje na terenie powiatu lubartowskiego i znajduje się w nim 11 bibliotek.

Podsumowanie

W 2024 roku sieć bibliotek publicznych w województwie lubelskim utrzymała swoją szeroką dostępność, pomimo nieznacznych zmian organizacyjnych. Liczba mieszkańców regionu spadła do 2 003 475 osób, jednak wszystkie gminy nadal realizowały ustawowy obowiązek prowadzenia bibliotek publicznych. W regionie funkcjonowało łącznie 556 placówek bibliotecznych – 222 biblioteki główne oraz 334 filie, z czego większość zlokalizowana była na terenach wiejskich. W minionym roku nastąpiło symboliczne zwiększenie liczby placówek – uruchomiono dwie nowe filie, w Elizówce i Zamościu, przy jednoczesnej likwidacji jednej filii w Dzierzkowicach-Woli. Z drugiej strony, obserwuje się pozytywny trend modernizacji infrastruktury – wiele bibliotek zostało przeniesionych do nowych, większych i lepiej wyposażonych siedzib, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnościami.

Pomimo braku nowych połączeń bibliotek z ośrodkami kultury, wciąż funkcjonuje 51 bibliotek w strukturach takich instytucji. Próby dalszych łączy były podejmowane, jednak spotkały się z negatywnymi opiniami organów nadzorczych. Cieszy fakt, że większość bibliotek posiada formalny status instytucji kultury. W zakresie działalności powiatowej, niepokój budził przypadek jednego powiatu, gdzie przez dwa lata nie funkcjonowała biblioteka powiatowa. W całym województwie działało osiem samodzielnych bibliotek powiatowych i jedenaście miejskich z funk-

cjami powiatowymi. Pomimo zwiększenia ogólnej kwoty dotacji, część bibliotek wciąż boryka się z niedofinansowaniem, co utrudnia realizację szkoleń czy wyjazdów instruktorów.

Zdecydowanie pozytywnym aspektem była aktywność bibliotek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Udało się zdobyć znaczne fundusze z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury, fundacji oraz sponsorów prywatnych. Środki te przeznaczano zarówno na zakup sprzętu komputerowego, działania promujące czytelnictwo, jak i inwestycje infrastrukturalne. Coraz większe znaczenie mają również środki europejskie, w tym z programu Erasmus+.

Na uwagę zasługuje także szeroko zakrojona działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami i seniorów. Biblioteki oferowały specjalistyczne zbiory, sprzęt i oprogramowanie, a także zorganizowały setki

wydarzeń integracyjnych i edukacyjnych. Szczególną rolę odgrywały projekty realizowane z udziałem lokalnych partnerów – szpitali, domów pomocy społecznej, ośrodków terapii i organizacji senioralnych. Dzięki takim inicjatywom biblioteki stają się ważnym elementem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Podsumowując, rok 2024 przyniósł dalszą stabilizację i rozwój lubelskiej sieci bibliotek publicznych, choć nie brakuje wyzwań – szczególnie w zakresie finansowania zadań powiatowych i trwałości infrastruktury na terenach wiejskich. Jednocześnie rosnące zaangażowanie w projekty zewnętrzne i dbałość o dostępność, świadczą o dynamicznym rozwoju bibliotek jako nowoczesnych centrów kultury lokalnej.

oprac.
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
WBP w Lublinie

Obecni. 90 lat Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie

Historia organizacji zrzeszającej polskich bibliotekarzy sięga 1917 roku. Nie istniało jeszcze państwo polskie, gdy w Warszawie powstał Związek Bibliotekarzy Polskich. W 1935 roku utworzono Lubelskie Koło ZBP, które integrowało bibliotekarzy, dbając o ich rozwój zawodowy. Jego działalność przerwała II wojna światowa, a ostatni przewodniczący Koła, Jan Gdański, zginął w Charkowie. Po wojnie – w 1946 roku, reaktywowano organizację jako Lubelskie Koło Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich. Po odłączeniu się archiwistów, w 1954 roku powstało Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (SBP) z siedzibą zarządu w Bibliotece im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Lata 70. przyniosły zmiany administracyjne. W 1975 roku powstały nowe okręgi, a Zarząd Okręgu Lubelskiego nadzorował 18 oddziałów i 800 członków.

W okresie społecznych przemian 1980–1981 lubelscy bibliotekarze zgłosili 35 postulatów dotyczących polityki wydawniczej, dostępu do literatury i poprawy warunków pracy. Reforma administracyjna lat 90. wpłynęła na strukturę SBP, które od 2001 roku

działa w trzystopniowej strukturze: okręgi, oddziały i koła. Lubelski Okręg SBP skupia pięć oddziałów: w Białej Podlaskiej, Chełmie, Lublinie, Włodawie i Zamościu. Misją organizacji pozostaje wzmacnianie po-

zycji zawodowej bibliotekarzy i promocja bibliotek. Historia lubelskiego SBP dowodzi jego istotnej roli w edukacji, integracji i budowaniu prestiżu zawodu bibliotekarza. Wśród osób zasłużonych dla Stowarzyszenia w pierwszym okresie istnienia, warto wymienić m.in. prof. Andrzeja Wojtkowskiego, prof. Leona Białkowskiego, Bronisławę Wajszczukową, Kazimierę Gawarecką, Władysława Skoczylasa, Marię Gawarecką, Stefanię Jarzębską, Marię Łuszczczyńską, Marię Ja-

sienowicz oraz Tadeusza Smołkę. Współcześnie SBP promuje bibliotekarstwo, współpracuje z instytucjami i integruje środowisko.

Jubileusz 90-lecia SBP

Z okazji 90-lecia SBP w Lublinie zorganizowano Konferencję Jubileuszową *Od tradycji do przyszłości – Jubileusz 90-lecia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na Ziemi Lubelskiej*, która odbyła się w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Wydarzenie zgromadziło liczne grono przedstawicieli świata nauki, kultury i samorządowców, podkreślając rangę bibliotek i bibliotekarzy w życiu społecznym i kulturalnym regionu.

Organizatorem konferencji było SBP Zarząd Okręgu w Lublinie, partnerami wydarzenia byli WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Zarząd Oddziału SBP w Lublinie oraz Województwo Lubelskie. Uroczystość honorowym patronatem objął Krzysztof Komorski Wojewoda Lubelski, Jarosław Stawiarski Marszałek Województwa Lubelskiego, dr Krzysztof Żuk Prezydent Miasta Lublin oraz dr Barbara Budyńska Przewodnicząca Zarządu Głównego SBP w Warszawie. Patronatu medialnego udzieliły Telewizja Polska 3 Lublin, Polskie Radio Lublin i portal internetowy SBP sbp.pl.

ZO SBP w Lublinie wystąpił o odznaczenia dla najaktywniejszych członków SBP do MKiDN, Marszałka Województwa Lubelskiego, Prezydenta Miasta Lublin i ZG SBP w Warszawie. Podczas uroczystości wręczono liczne odznaczenia, uhonorowano bibliotekarzy którzy aktywnie działają w Stowarzyszeniu. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nadała Joannie Chapskiej, przewodniczącej ZO SBP w Lublinie, Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis w uznaniu zasług na rzecz kultury. Uroczystego wręczenia medalu, w imieniu Minister KiDN dokonał Wojciech Wołoch Wicewojewoda Lubelski. Joanna Chapska otrzymała także Odznakę Honorową „Zasłużony dla Województwa Lubelskiego”, wręczenia dokonał prof. Marcin Szewczak, Członek Zarządu Województwa Lubelskiego.

Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski nagroził Dyplomami Uznania koleżanki i kolegów działających w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich: Lidie Głębičką – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Pawła Kordybachę – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Elżbietę Stankiewicz – BPG Zamość z siedzibą w Mokrem, Marzenę Targońską – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Grzegorza Winnickiego – MBP im. Adama Mickiewicza w Lubartowie, Annę Chwedoruk – MBP w Białej Podlaskiej, Annę Denkiewicz – MBP w Białej Podlaskiej, Martę Dzygało – Książnica Zamojska, Dorotę Głogowską – BPG w Nieliszu, Elżbietę Kuczyńską – GBP im. Andrzeja Łuczeńczyka w Ludwinie, Beatę Łyczewską – GBP im. Kajetana Sawczuka w Konstancynie, Małgorzatę Małyszę – Książnica Zamojska, Ewę Matułę – GBP w Cycowie, Dorotę Matyjaszyk – GBP w Spiczynie, Mariolę Matyjaszyk – GBP w Milejowie, Dorotę Piasęcką – Książnica Zamojska, Czesławę Pietruk – MBP w Białej Podlaskiej, Annę Rafalską – MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Marzenę Rosiak – Książnica Zamojska, Agnieszkę Szewczuk – Książnica Zamojska, Dorotę Szwał – M-GBP w Krasnobrodzie, Joannę Wronisz – MGBP im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej.

Aktywni bibliotekarze działający w SBP otrzymali Medale Prezydenta Miasta Lublin. Odznaczenia wręczyła Anna Augustyniak Zastępca Prezydenta Miasta Lublin dla Anny Biegalskiej – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Marty Mazurek – MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Katarzyny Poleszak – MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Marcina Furmana – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Ponadto M. Furman otrzymał Nagrodę Okolicznościową Prezydenta Miasta Lublin, a ZO SBP w Lublinie został uhonorowany Medalem Prezydenta Miasta Lublin.

Dr Barbara Budyńska wręczyła medale przyznane przez ZG SBP. Medale otrzymali Marzena Dziołak – MBP w Białej Podlaskiej, Anna Denkiewicz – MBP w Białej Podlaskiej, Marcin Furman – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Lidia Głębička – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Ewa Matczuk – BGUM w Lublinie, Anastazja Śniechowska-Karpińska – BGUM w Lublinie.

Odznaki Honorowe przyznane przez ZG SBP w Warszawie otrzymali Maria Kozioł –MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Marta Mazurek – MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Piotr Piela –Książnica Zamojska, Marzena Targońska – WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Grzegorz Winnicki – MBP im. A. Mickiewicza w Lubartowie.

Listy przyznane przez Zarząd Główny otrzymali: Anna Rafalska – MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, dr Renata Malesa – Katedra Informatologii Bibliologii i Edukacji Medialnej w Instytucie Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa UMCS, Jadwiga Kruczek – GBP w Michowie, Czesława Pietruk – MBP w Białej Podlaskiej, Dorota Głogowska – BPG w Nieliszu, Agnieszka Szewczuk - Książnica Zamojska.

ZG SBP w Lublinie został uhonorowany Dyplomem Wojewody Lubelskiego oraz medalem 105-lecia LUW w Lublinie, Dyplomem Uznania Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Medalem Prezydenta Miasta Lublin.

Po uroczystej części odbyła się konferencja naukowa. Dr Artur Borzęcki przedstawił historię SBP na Lubelszczyźnie, omawiając zmieniającą się strukturę i zaangażowanie w ogólnopolskie akcje. Dr Renata Malesa zaprezentowała referat „Kryzys czy zmiana? Dokąd zmierza kształcenie bibliotekarzy w Polsce?”, wskazując na malejącą liczbę akademickich kierunków kształcących bibliotekarzy. Jerzy Woźniakiewicz w wykładzie „Nowa nadzieja czy stara piosenka? Po co nam SBP?” podjął refleksję nad przyszłością Stowarzyszenia i wyzwaniem w zawodzie bibliotekarza.

Jubileusz był okazją do wyróżnienia zasłużonych bibliotekarzy i refleksji nad przyszłością bibliotek w dobie cyfryzacji. SBP podkreśla znaczenie bibliotek w edukacji i kulturze oraz inspirowanie do podejmowania nowych inicjatyw. Lubelski Okręg SBP organizuje konferencje, konkursy oraz kampanie społeczne promujące czytelnictwo. Wydarzenie umocniło prestiż zawodu bibliotekarza i podkreśliło rolę SBP w integracji środowiska.

SBP pozostaje jedną z największych organizacji pozarządowych w Polsce, współpracując z in-

stytucjami samorządowymi i NGO. Na Lubelszczyźnie zrzesza około 400 członków w pięciu oddziałach, organizując wydarzenia takie jak Lubelskie Forum Bibliotekarzy, konkursy „Lubelski Bibliotekarz Roku” czy „Nagroda im. Anny Platto”. Wszystkie te działania służą mieszkańcom regionu i czytelnikom, promując rolę bibliotek w życiu społecznym i kulturalnym.

Joanna Chapska
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
WBP w Lublinie

Edukacja Emocjonalna w Bibliotece: „Kolorowy Potwór” jako narzędzie wspierania rozwoju dziecka

Projekt „Kolorowy potwór. Emocje w bibliotece” to przykład innowacyjnego podejścia do edukacji emocjonalnej dzieci. Dzięki niemu najmłodsi mogą w przyjaznej atmosferze poznawać i oswajać świat uczuć, co jest niezwykle ważne dla ich prawidłowego rozwoju. W artykule przedstawiono przebieg realizacji projektu oraz przykładowy scenariusz zajęć z Kolorowym Potworem.

Anny Llenas *Kolorowy Potwór*, okazał się cennym narzędziem w procesie poznawania i osvajania emocji przez dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Cykl zajęć zrealizowanych przez Małgorzatę Topolską z Oddziału dla Dzieci, był odpowiedzią na konkurs Wydawnictwa Mamania i zdobył główną nagrodę, co zaowocowało wzbogaceniem księgozbioru biblioteki o 30 książek.

Współczesna pedagogika coraz większy nacisk kładzie na rozwój emocjonalny dzieci, uznając go za kluczowy element ich harmonijnego funkcjonowania w społeczeństwie. Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie, wychodząc naprzeciw tym potrzebom, zrealizowała w pierwszej połowie 2024 r. innowacyjny program edukacyjny „Kolorowy Potwór. Emocje w bibliotece”. Projekt ten, oparty na popularnej książce

Koncepcja i realizacja

Inspiracją dla programu była książka *Kolorowy potwór*, która w prosty i zabawny sposób wprowadza dzieci w świat emocji, przedstawiając je za pomocą kolorowych postaci. Każda z nich reprezentuje inne uczucie, co ułatwia najmłodszym zrozumienie i nazywanie własnych stanów emocjonalnych. Kolorowy potwór, zmieniając kolory w zależności od przeżywanych emocji, staje się dla dzieci przewodnikiem po tym złożonym obszarze.

Zajęcia warsztatowe, przeprowadzone na podstawie autorskich scenariuszy, wzbogaciła niepowtarzalna scenografia stworzona dla kolejnych odsłon „Kolorowego Potwora”. Scenografia ta ożywiła bohaterów książki, przenosząc dzieci w magiczny świat kolorów i emocji, dzięki czemu zajęcia stały się niezapomnianym przeżyciem, a nauka emocji - fascynującą przygodą.

Każde spotkanie poświęcone było innej emocji, reprezentowanej przez kolorowego potwora. Dzieci poznawały m.in. Różowego Potwora (miłość), Niebieskiego Potwora (smutek), Czerwonego Potwora (złość), Czarnego Potwora (strach), Żółtego Potwora (radość) i Zielonego Potwora (spokój). Na zakończenie cyklu, dzieci spotkały się z Wielobarwnym Potworem, który pomógł im zrozumieć, jak radzić sobie z mieszanką różnych emocji.

W ramach projektu zorganizowano siedem spotkań warsztatowych, w których wzięło udział 148 dzieci. Zajęcia łączyły elementy edukacji, zabawy i arteterapii. Dzieci, poprzez różnorodne aktywności - plastyczne, ruchowe i relaksacyjne, uczyły się rozpoznawać, nazywać i rozumieć emocje.

Walory edukacyjne

Program „Kolorowy Potwór. Emocje w bibliotece” to przykład nowatorskiego podejścia do edukacji emocjonalnej dzieci. Jego główne walory to:

- **Przystępność:** wykorzystanie atrakcyjnej dla dzieci formy (kolorowe potwory) ułatwia im zrozumienie abstrakcyjnych pojęć, jakimi są emocje.

- **Interaktywność:** warsztatowy charakter zajęć angażuje dzieci w proces poznawania emocji, zachęcając je do aktywnego udziału i wyrażania własnych uczuć.
- **Kompleksowość:** program obejmuje szeroki zakres emocji, pomagając dzieciom w ich rozpoznawaniu, nazywaniu i rozumieniu.
- **Praktyczność:** dzieci uczą się, jak radzić sobie z trudnymi emocjami, co jest niezwykle cenne w ich codziennym życiu.

Kontynuacja i podsumowanie

Ze względu na duże zainteresowanie, Biblioteka postanowiła kontynuować projekt. Do końca 2024 roku w zajęciach wzięło udział 512 dzieci, a kolejne grupy czekają na swoją kolej. Świadczy to o dużym zapotrzebowaniu na tego typu edukację emocjonalną.

Projekt „Kolorowy Potwór. Emocje w bibliotece” to cenna inicjatywa, która wspiera rozwój emocjonalny dzieci, przygotowując je do radzenia sobie z wyzwaniami współczesnego świata. Biblioteka, realizując tego typu programy, staje się ważnym partnerem szkoły i rodziny w procesie wychowania młodego pokolenia.

Małgorzata Topolska

Miejska Biblioteka Publiczna
we Włodawie

Link do informacji o projekcie na stronie www MBP:
<https://www.mbpwlodawa.pl/oddzial-dla-dzieci/1719-kolorowy-potw%C3%B3r-emocje-w-bibliotece.html>

Relaksacje z Kolorowym Potworem

scenariusz zajęć warsztatowych

Cele:

rozpoznawanie i nazywanie emocji
wspieranie rozwoju emocjonalnego
rozwijanie empatii
ćwiczenia sprawnościowe (równowaga)
rozwijanie motoryki małej (kolorowanki)
pobudzanie wrażliwości i kreatywności

Grupa docelowa:

grupa przedszkolna (pięcio- i sześciolatki) lub dzieci w wieku wczesnoszkolnym

Formy pracy:

indywidualna i zbiorowa

Czas pracy: 1,5 godz.

Metody pracy:

głośne czytanie
dyskusja
prace plastyczne
relaksacje
ćwiczenia oddechowe
joga
zabawy ruchowe

Literatura wykorzystywana do zajęć:

A. Llenas, *Kolorowy potwór. Książka POP-UP*, Mamania 2019
M. Broda, *Jesteś kimś wyjątkowym. Relaksacje dla (nieco) starszych dzieci 2*, Mamania 2021

Materiały dodatkowe:

flipchart
duża zielona maskotka Kolorowego Potwora - wielkości dziecka
mandale - kolorowanka relaksacyjna
piórka
muzyka relaksacyjna („Wyciszanka na łące” - wiosenna muzyka relaksacyjna)

Miejsce:

sala w bibliotece
fragment podłogi przeznaczony dla grupy dzieci, pokryty puzzlami piankowymi

Przebieg spotkania:

Prowadząca wita się z uczestnikami i wprowadza w tematykę zajęć:

Czy znacie książkę o Kolorowym Potworze? To taka książka, która ma niespodzianki, bo można ją rozkładać! Opowiada o sympatycznym potworze, który na początku czuje się trochę dziwnie, bo ma pomieszane wszystkie emocje. Ale potem udaje mu się je poukładać według kolorów.

Na naszych zajęciach poznamy jedną z tych emocji - spokój. Spokój ma kolor zielony. Będziemy bawić się w plastyczne zabawy, robić ćwiczenia, żeby nauczyć się, jak być spokojnym i jak ten spokój w sobie zatrzymać na dłużej.

Następnie prowadząca prosi dzieci, aby wymieniły znane im emocje i zapisuje nazwy na tablicy flipchart.

Głośne czytanie:

Prowadząca czyta książkę *Kolorowy potwór*, a w trakcie czytania prezentuje dzieciom kolejne potwory, które na każdej rozkładówce mają inny kolor, odpowiadający danej emocji.

Na końcu książki zilustrowane zostały wszystkie emocje oraz pojemniki, które pozwalają je uporządkować. Prowadząca podkreśla i wyjaśnia, jak ważna jest umiejętność rozdzielenia i uporządkowania poszczególnych emocji.

Dyskusja:

Podsumowaniem lektury jest dyskusja o tym, że emocje są różne, przyjemne i nieprzyjemne, jednak wszystkie są dla nas ważne.

Rozmowa o spokoju, którego doświadczamy wtedy, kiedy czujemy się dobrze i wspólne ustalenie, że tej właśnie emocji poświęcimy dzisiejsze zajęcia.

Przywołanie przez dzieci sytuacji, które wywołują w nich uczucie spokoju i stwierdzenie, że najczęściej dzieje się podczas kontaktu z naturą, np. na spacerze w parku (kolor zielony uspokaja).

Wniosek: spokój to bardzo ważna emocja, a ponieważ czujemy się wtedy dobrze i bezpiecznie, to chcielibyśmy, żeby towarzyszyła nam jak najdłużej.

Zapowiedź dalszej części zajęć, podczas której nauczymy się, jak można to osiągnąć.

Relaksacje z Kolorowym Potworem:

* **Ćwiczenia z Zielonym Potworem:** prowadząca przedstawia dzieciom maskotkę Zielonego Potwora i proponuje wykonanie z nim kilku prostych ćwiczeń relaksacyjnych, takich jak głaskanie, przytulanie, kołysanie.

* **Joga:** zaproszenie dzieci do wspólnej zabawy w jogę: dzieci naśladowały pozycję drzewa i pokojowego wojownika, skupiając się na prawidłowym oddechu i równowadze. Zabawa pomogła im się wyciszyć i rozwinęła ich sprawność fizyczną.

* **Opowieść:** wysłuchanie fragmentów książki M. Brody *Relaksacje dla (nieco) starszych dzieci. Jesteś kimś wyjątkowym*. Te bardzo relaksujące opowieści pomogły dzieciom wyobrazić sobie spokojne miejsca i sytuacje.

* **Kolorowanie mandali:** następną relaksującą czynnością było kolorowanie mandali, których wzory dodatkowo pomagają skupić się i wyciszyć.

* **Kontrola oddechu:** później dzieci uczyły się kontrolować oddech, delikatnie dmuchając na piórka. To ćwiczenie pokazało dzieciom jak ważna jest rola oddechu w regulacji emocji.

* **Zakończenie:** wyciszające ćwiczenie polegające na zjednoczeniu w kręgu i słuchaniu relaksacyjnej muzyki. Prowadząca zasugerowała dzieciom, że mogą zabrać ze sobą ten spokój i wykorzystywać go w trudnych sytuacjach.

Zakończenie:

Dzieci, dzisiaj poznaliśmy kilka sposobów, jak osiągać uczucie spokoju. Nauczyliśmy się, jak głęboko oddychać, jak się relaksować i jak wyciszyć myśli. Mam nadzieję, że te ćwiczenia pomogą wam w trudnych chwilach, kiedy będziecie czuli złość, smutek albo strach. Pamiętajcie, że zawsze możecie sięgnąć po te techniki i poczuć się spokojniej.

Prowadząca dziękuje dzieciom za udział w zajęciach.

Jubileusz 40-lecia Gminnej Biblioteki Publicznej w Międzyrzecu Podlaskim z siedzibą w Wysokim

Dyrektor GBP z Zespołem

W piątek, 7 lutego Gminna Biblioteka Publiczna w Międzyrzecu Podlaskim z siedzibą w Wysokim, świętowała swój jubileusz 40-lecia. Było to wyjątkowe popołudnie, które na długo pozostanie w pamięci i sercach wielu ludzi. Szczególnie ciepło wspominać je będzie zespół Biblioteki, gdyż bardzo wielu gości zaszczyliło tę uroczystość swoją obecnością.

Uczestnicy Jubileuszu GBP

Wszystkie ciepłe słowa i gratulacje skierowane podczas wystąpień zaproszonych gości w stronę Biblioteki wywołały na twarzach jej pracowników ogromne poruszenie.

W swoim przemówieniu, dyrektor Biblioteki Magdalena Chodzińska, z całego serca dziękowała za tak liczne przybycie, moc serdecznych życzeń, piękne kwiaty i wyjątkowe upominki. W sposób szczególnie podziękowała Panu Wójtowi Krzysztofowi Adamowiczowi, który złożył wniosek do Rady Gminy o przyzna-

nie dodatkowej dotacji dla Biblioteki oraz Radzie za jednogłośnie pozytywną decyzję. Biblioteka za znaczną część tych środków już w najbliższych tygodniach wzbogaci swój księgozbiór o nowości wydawnicze.

„W naszym funkcjonowaniu bardzo często pojawia się motyw skrzydeł, mówimy o tym, że je mamy, że ciągle rosną i że ciągle pojawiają się w nich nowe pióra. Dzisiaj również, a może nawet przede wszystkim dzisiaj, te skrzydła są pięknie rozpostarte. (...) Gminna Biblioteka Publiczna w Międzyrzecu Podlaskim z siedzibą w Wysokim, to anioł z ogromnymi skrzydłami – jedno skrzydło tworzy nasz zespół, drugie wszyscy ci, z którymi współpracujemy, którzy nas wspierają i są nam życzliwi. Wy, drodzy Państwo, jesteście naszym drugim skrzydłem. (...) Dzisiejszy jubileusz nie jest po to, by prezentować Państwu naszą działalność, ale po to, byście cieszyli się razem z nami i świętowali miejsce, w jakim jest Biblioteka, bo na to, w jakim jest miejscu, każdy z Państwa tu dzisiaj obecny miał lub ma wpływ” – tymi słowami dyrektor M. Chodzińska przekazała gościom zamysł i ideę uroczystości, a także podziękowała ludziom i środowiskom, z którymi biblioteka współpracuje, które ją wspierają i współtworzą.

Koncert zespołu Live Duet

Zaskakującym momentem dla pani dyrektor było wystąpienie wszystkich pracowników Biblioteki, którzy podziękowali swojej szefowej za wspólne owocne lata pracy, podzielili się swoimi wspomnie-

niami z etapów budowania zespołu, ale także podkreślili, że wydarzenie jest też jubileuszem 10-lecia Jej pracy jako dyrektora placówki.

Życzenia – przedstawiciele Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej

Uczestnicy spotkania obejrzeni pełen humoru film poświęcony historii, przemianom i rozwojowi biblioteki. Został on zaprezentowany i przygotowany przez prowadzących wydarzenie - Jolantę Łaziuk i Marka Petruka oraz Annę Kalinowską. Zgromadzeni goście mieli okazję zobaczyć pracowników Biblioteki także z drugiej, kulturalowej strony.

Przemówienie – dyrektor GBP Magdalena Chodzińska

Dopełnieniem wydarzenia był koncert Zespołu Live Duet – połączenie brzmienia saksofonu i trąbki. Nie zabrakło także urodzinowego tortu i serdecznych rozmów.

W uroczystości udział wzięli: duchowni, władze gminy na czele z wójtem Krzysztofem Adamowiczem,

radni gminy, radny powiatowy Marek Sulima, burmistrz miasta i gminy Mordy Łukasz Wawryniuk, służby mundurowe, prezes Zarządu Białkopodlaskiej

Dyrektorki i przedstawiciele środowiska bibliotecznego z terenu powiatu bialskiego

Lokalnej Grupy Działania Mariusz Kostka, dyrektorzy szkół i przedszkola z terenu gminy Międzyrzec Podlaski, dyrektor GOK w Międzyrzec Podlaskim z siedzibą w Wysokim Sylwia Hubica, przedstawiciele Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej Małgorzata Kadłubowska, dyrektorzy bibliotek z terenu powiatu bialskiego: Renata Szwed – miasto Biała Podlaska, Halina Bugajewska – Międzyrzec Podlaski, Magdalena Pepa – Drelów, Beata Łyczewska – Konstantynów, Dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Kobylanach – Dorota Szelest, dyrektor GOK w Białej Podlaskiej – Agnieszka Borodjuk, Agnieszka Knapik-Bilska z Łukowskiego Ośrodka Kultury, Dorota Świrydiuk – kierownik GOPS w Międzyrzec Podlaskim, kierownicy Referatów Urzędu

Przemówienie – wójt gminy Międzyrzec Podlaski Krzysztof Adamowicz

Gminy w Międzyrzeczu Podlaskim, Elżbieta Chodzińska – prezes Spółdzielni Socjalnej „Razem”, prezesi stowarzyszeń, sołtysi, prezes Klubu Sportowego „Red Lion Muay Thai” Wiktor Waszczuk, byli pracownicy Biblioteki w Wysokim, członkowie Dyskusyjnego Klubu Książki, członkowie Klubów Seniora z Koszelik, Kożuszek, Rzeczyca i Tłuścica, członkinie Kół Gospodyń Wiejskich, czytelnicy, przyjaciele i sympatycy Biblioteki oraz media.

Wydarzeniu towarzyszyły wystawy: malarstwa autorstwa artystki z Janowa Lubelskiego, Stefanii

Wójcik oraz kolekcja obrazów wykonanych haftem krzyżykowym przez seniorkę z Rzeczyca, Alicję Grudzińską.

Uroczystość wszystkim jej uczestnikom na długo zapadnie w pamięć, było bardzo miło, sympatycznie, wzruszająco, atmosfera była ciepła i niemalże rodzinna.

Magdalena Chodzińska
Gminna Biblioteka Publiczna
w Międzyrzeczu Podlaskim
z/s w Wysokim

Literacko w Chełmie

Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti serdecznie zaprasza na IV Chełmskie Targi Książki, które odbędą się 30 maja tego roku oraz III edycję Festiwalu „Chełmskie spotkania z literaturą”.

W ramach Festiwalu zaplanowaliśmy cykl spotkań autorskich pod hasłem „Na papierze i na ekranie – znani pisarze i aktorzy”. Zaprosiliśmy autorów powieści, które zostały zekranizowane oraz aktorów, którzy w tych ekranowych adaptacjach grają pierwszoplanowe role.

Festiwal „Chełmskie spotkania z literaturą” trwa właściwie już od początku roku – czytelnicy Biblioteki uczestniczyli już w spotkaniach z pisarzem Maxem Czornyjem i Cezarym Harasimowiczem oraz muzykiem Markiem Dyjakiem.

Najbardziej spektakularnym wydarzeniem będą IV Chełmskie Targi Książki, które rozpoczniemy 29 maja Akcją Głośnego Czytania Poezji w przestrzeni miejskiej. Wspólnie z młodzieżą, harcerzami, studentami PANS oraz seniorami, planujemy przeprowadzić akcję w kilku punktach w centrum miasta i autobusach CLA.

30 maja zapraszamy do ChBP aby zapoznać się z ofertą wydawniczą ogólnopolskich i regionalnych oficyn wydawniczych. Targom towarzyszyć będzie seria spotkań z artystami, pisarzami oraz osobami opiniotwórczymi: Janem Wiczorkowskim, Justyną Bednarek, Anną Mazurkiewicz, Moniką Skikie-

wicz oraz Leszkiem Millerem.

Jan Wiczorkowski – aktor teatralny i filmowy. Na

kinowym ekranie można go było oglądać w komedii Jacka Bromskiego *U Pana Boga za piecem* (1998) i jej kontynuacji, *U Pana Boga za miedzą* (2009), w dramacie sensacyjnym *Enduro Bojz* (2000), komedii romantycznej *Milczenie jest złotem* (2010), komedii Macieja Pisarka *Dżej Dżej* (2014) i dramacie Michała Szczerbica *Sprawiedliwy* (2015). Telewizjom stał się znany dzięki serialowym rolom: Irka Zięby w *Pokoju 107* (1997), policjanta Młodego w *Fali zbrodni* (2004-2008), Czarka w *Heli w opałach* (2006-2007), Jacka Mrozowskiego w *M jak miłość*, kardiologa Marka Rogalskiego w *Na dobre i na złe*, Władka Konarskiego w *Czasie honoru*, czy Stanisława Winnego ze *Stulecia Winnych*.

Justyna Bednarek – z wykształcenia romanistka, pisarka dla dzieci, autorka ponad 50 książek, w tym *Niesamowitych przygód dziesięciu skarpetek*, które weszły do kanonu lektur szkolnych, *Pięciu sprytnych kun*, *Babcochy* czy też serii o Dusi i Psinku-Świnku. Za swoje książki dostała wiele nagród literackich (m.in. Warszawską Nagrodę Literacką, nagrodę Empiku „Przecinek i kropka”, Nagrodę im. Kornela Makuszyńskiego czy tytuł Książki Roku Polskiej Sekcji IBBY za ostatnią część *Skarpetek*).

Anna Mazurkiewicz – chełmska poetka i pisarka, autorka m.in. strony FB *Nad brzegiem wulkanu* i internetowego bloga *Haiku – chwile zamknięte w słowach*. Spotkanie będzie promocją opowieści ilustrowanej *Chełmska legenda. W cieniu trzech dębów*, która podczas IV Chełmskich Targach Książki będzie miała swoją premierę.

Monika Skikiewicz – zwana Bajanką, jest logopedą, filologiem, pedagogiem oraz dziecięcym instruktorem teatralnym. Główną bohaterką dnia będzie ulubienica dzieci Kicia Kocia. W trakcie kreatywnych warsztatów będą eksperymenty, zagadki, wspólne śpiewanie, czarowanie, gra na instrumentach, a nawet podróż samolotem. Bajanka zachęci dzieci do częstego odwiedzania bibliotek i korzystania z ich bogatych zbiorów. Każde dziecko otrzyma od prowadzącej dyplom i gadżety z główną bohaterką – Kicią Kocią. To wspaniałe spotkanie będzie idealną okazją, by rozbudzić dziecięcą wyobraźnię i miłość do czytania.

Leszek Miller – polityk, prezes Rady Ministrów w latach 2001–2004. Działacz Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, inicjator powołania i przewodniczący SLD oraz Polskiej Lewicy, były minister pracy i polityki socjalnej, były minister – szef Urzędu Rady Ministrów, były minister spraw wewnętrznych i administracji. W latach 1991–2005 poseł na Sejm kadencji I-IV. Autor książek *Premier, Miller: twardy romantyk* i *Anatomia siły*.

Najwięcej imprez festiwalowych zaplanowaliśmy na miesiąc maj, na stronie biblioteki i w chełmskich mediach na bieżąco będą ukazywać się zapowiedzi, warto więc nas śledzić. Odwiedzą nas już niebawem:

Magdalena Stachula [właśc. **Magdalena Stachula-Nieścioruk**] – pisarka, autorka bestsellerowych thrillerów psychologicznych. Napisała m.in. powieść *Nieobliczalna*, będącą hipnotyzującym thrillerem o kobietach w życiowej matni, od którego nie sposób się oderwać. Jest to pełna napięcia, wciągająca książka o miłości, która została zekranizowana i wyreżyserowana przez Piotra Trzaskowskiego.

Janusz Chabior – aktor teatralny, telewizyjny i filmowy. Wielokrotnie nagradzany za rolę Wiktora w spektaklu *Made in Poland* Przemysława Wojcieszka w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Ekranizacja sztuki przyniosła mu *Złote Lwy* w Gdyni. Wystąpił również w adaptacji filmowej powieści Jakuba Żulczyka *Ślepnąc od światła*.

Ałbena Grabowska – popularna i ceniona pisarka, której niezwykle imię, oznaczające kwitnącą jabłoń, nawiązuje do bułgarskich korzeni. Z wykształcenia jest neurologiem. Zadebiutowała w 2011 roku powieścią *Tam, gdzie urodził się Orfeusz*. Od tamtej pory wydała ponad 20 książek, nadal pracując czynnie jako lekarz. Popularność przyniosła jej przede wszystkim bestsellerowa saga *Stulecie Winnych*.

Grzegorz Kasdepke – pisarz, dziennikarz, autor scenariuszy, ceniony twórca książek i utworów dla dzieci i młodzieży. Napisał m.in. *Co to znaczy – 101 zabawnych historyjek, które pozwolą zrozumieć znaczenie niektórych powiedzeń*, *Z piaskownicy w świat*, *Czarownice są wśród nas*, serię *Detektyw Pozytywka*. W swoich książkach porusza bardzo istotne zagadnienia, jednocześnie przedstawiając je w sposób przystępny dla młodych czytelników. Jest zdobywcą wielu nagród literackich, cieszy się uznaniem zarówno wśród młodych, jak i starszych czytelników.

Urszula Grabowska – aktorka filmowa i teatralna, członkini Polskiej Akademii Filmowej. Laureatka Orłów za rok 2010 za główną rolę kobiecą w filmie Feliksa Falka *Joanna* oraz zdobywczyni nagrody za najlepszą rolę żeńską na 33. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Moskwie w 2011 roku. Odznaczona Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” Była nominowana do „Telekamer” 2008 i 2009 roku w kategorii najlepsza główna rola kobieca. Jest wy-

kładowcą w Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie.

Na jesień w ramach Festiwalu „Chełmskie Spotkania z Literaturą” zaplanowano wiele ciekawych spotkań. Spotkamy się wtedy m.in. z:

Jakubem Żulczykiem – pisarz, scenarzysta, dziennikarz, amerykanista, współtwórca seriali *Belfer* oraz *Ślepnąc od świateł*. Jest laureatem Nagrody Literackiej Miasta Stołecznego Warszawy w kategorii Proza, a także Literackiej Nagrody Warmii i Mazur w 2017 roku za *Wzgórze psów*. Był nominowany w 2014 roku do Paszportu Polityki za wybitne osiągnięcia literackie.

Joanną Kuciel-Frydryszak – dziennikarka, absolwentka polonistyki na Uniwersytecie Wrocławskim, autorka bestsellerowych książek *Służące do wszyst-*

kiego oraz *Chłopki. Opowieść o naszych babkach*, które osiągnęły nakład ponad 500 tysięcy. W 2012 roku debiutowała biografią *Słonimski. Heretyk na ambonie*, zyskując nominacje w najważniejszych konkursach na Historyczną Książkę Roku (im. K. Moczarskiego i O. Haleckiego). W 2017 roku ukazała się kolejna, ceniona biografia *Jej pióra Iłha* o Kazimierze Iłhakowiczówniej (Marginesy 2017).

Zapowiada się bardzo interesujący rok w ChBP, zachęcamy więc do obserwowania naszych mediów i uczestnictwa w przygotowanych przez bibliotekarzy spotkaniach.

Małgorzata Chmielewska
Chełmska Biblioteka Publiczna
im. Marii Pauliny Orsetti
w Chełmie

Kulturę można tworzyć społecznie, czyli XII Forum Kobiet Gminy Międzyrzec Podlaski Rzeczyca, 9 marca 2025 r.

W niedzielę, 9 marca w gminie Międzyrzec Podlaski odbyło się XII Forum Kobiet Gminy Międzyrzec Podlaski pod hasłem „Kobięce źródło inspiracji”, którego jednym z głównych organizatorów jest Gminna Biblioteka Publiczna w Międzyrzeczu Podlaskim z siedzibą w Wysokim. Pozostali organizatorzy to Gmina Międzyrzec Podlaski, Gminny Ośrodek Kultury w Międzyrzeczu Podlaskim z siedzibą w Wysokim, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Rzeczycy.

Wydarzenie co roku odbywa się w innej miejscowości i gromadzi ok. 350 uczestników. W tym roku Dzień Kobiet świętowano w PSP im. K. Makuszyńskiego w Rzeczycy.

Organizatorzy zaprosili mieszkanki i mieszkańców gminy do czerpania z przesłań, energii i radości płynących z twórczości kobiecych ikon polskiej muzyki rozrywkowej. Szczególnej wartości wydarzeniu nadał fakt, że w wykonanie szlagierów polskiej muzyki włączyło się szerokie grono lokalnej społeczności, zwłaszcza mieszkańców Rzeczycy. Na scenie wystąpiły członkinie i członkowie Klubu Seniora Szarotka w Rzeczycy, Klubu Seniora Kreatywni w Rzeczycy, Koła Gospodyń Wiejskich Gościnnia Rzeczyca, druhowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Rzeczycy, dyrekcja, nauczyciele, uczennica szkoły podstawowej w Rzeczycy i oczywiście pracownicy instytucji kultury – GOK oraz GBP. Wybrzmiały utwory Maryli Rodowicz, Anny German, Ireny Santor, Kory, Kayah, Beaty Kozidrak, Sławy Przybylskiej i Alicji Majewskiej. Zespół GBP wykonał utwór *Krakowski spleen* Maanamu.

Ważnym elementem wydarzenia było rozstrzygnięcie konkursu pn. „Kobięta Aktywna Gminy Międzyrzec Podlaski 2025”, który organizowany jest od 2015 roku. Najbardziej kreatywne działaczki nagradzane są i wyróżniane w trzech kategoriach.

Laureatką w kategorii „Kobięta Społecznik 2025” została Zofia Wawerek z Rzeczycy. Wyróżnienie otrzymały: Jadwiga Banasiuk ze Strzakł, Ewa Głodzińska z Rzeczycy, Joanna Grochowska z Tłuścę, Hono-

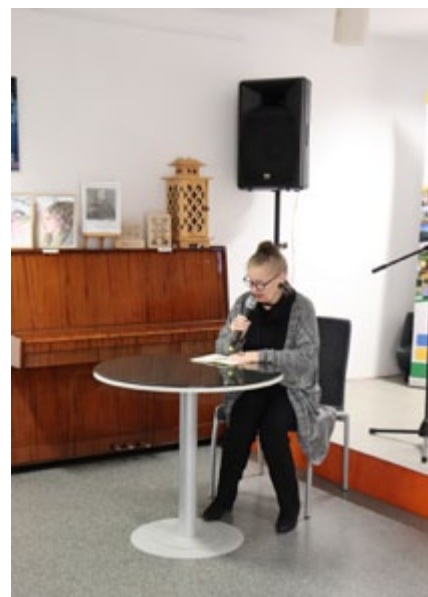
rata Kowalczyk z Sitna, Teresa Kurowska z Rzeczycy, Krystyna Marciniuk z Żabiec oraz Marianna Wasiluk z Sitna. Z kolei tytuł „Kobięta Kultury 2025” otrzymała Halina Przychodzka z Rzeczycy. Wyróżnienia otrzymały: Bożena Mikołajczuk z Żabiec, Agata Osak z Rzeczycy, Pelagia Pawlikowska z Przychód oraz Monika Swórska – dyrektor PSP im. K. Makuszyńskiego w Rzeczycy. W kategorii „Kobięta Przedsiębiorca 2025” laureatką została Barbara Woch z Żabiec. Wyróżnienie otrzymała Karolina Filipiuk z Sitna.

Na zakończenie uczestniczki wydarzenia wzięły udział w loterii, do której upominki przekazało kilkanaście osób, instytucji i firm (łącznie rozlosowano ok. 70 upominków).

Impreza, jak co roku cieszyła się dużym powodzeniem wśród mieszkańców, którzy mieli wspaniałą okazję do zabawy integracji i mogli oderwać się od codziennych obowiązków. Zapraszamy za rok!

Magdalena Chodzińska
Gminna Biblioteka Publiczna
w Międzyrzeczu Podlaskim
z/s w Wysokim

**Muzyka, miłość, poezja Światowy Dzień Poezji w obiektywie,
Galeria Na Parterze Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie 21 marca 2025**

Henryka Dederko

Spotkanie poprowadziła Edyta Pietrzak

Marcin Obuchowski

Andrzej Sobolewski

Władysława Wójcik

Czesława Demczuk

Eugeniusz Daniluk

Czesława Michańska

Wioletta Wójtowicz-Wicińska

Teresa Kupracz

12. Helena Budzyńska

Ewa Krukowska

Łucja Pamulska, Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej we Włodawie

Zespół „Kresowianki

Dorota Redde-Sawczuk, Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej we Włodawie

Wiesław Muszyński, Burmistrz Włodawy

KONKURS KSIĄZKA ROKU 2024

Instytucja Samorządu
Województwa Lubelskiego

Zeskanuj kod

Dowiedz się więcej